

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Štefana Sekelského na neverejnom zasadnutí v Bratislave 12. januára 2011 v trestnej veci obvineného **L. Š. pre spolupáchatel'stvo trestného činu lúpeže** podľa § 9 ods. 2, § 234 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Trestný zákon) a iné, vedenej na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 1T 199/05, o dovolaní, ktoré podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Z. D., advokáta v Komárne, proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 16. januára 2007, sp. zn. 3To 80/2006, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného L. Š. **sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Komárno z 29. júna 2006, sp. zn. 1T 199/05, bol obvinený L. Š. uznaný za vinného zo spáchania

ohľadne skutku pod bodom 1/ pomoci k trestnému činu lúpeže podľa § 10 ods. 1 písm. c/, § 234 ods. 1 Tr. zák. a ohľadne skutku pod bodom 2/ z trestného činu násillia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v podstate na tom skutkovom základe, že

1/

dňa 17. mája 2005 v čase okolo 15,30 hod. v K. do obytného domu na M. ulici po predchádzajúcej vzájomnej dohode T. H. fyzicky napadol A. M., nar. X. tak, že keď poškodená prichádzala k domu, v ktorom býva, obvinený Š. ostal na ulici, aby sledoval okolie a v prípade potreby upozornil na prichádzajúce osoby obvineného H., ktorý šiel za poškodenou ku dverám domu a v situácii, keď bola otočená ku dverám, zozadu

ju napadol, chytil ju pod krkom a na ústach a následne jej spod pulóvra strhol z krku retiazku zo žltého kovu v hodnote 2 414 Sk, po čom ju sotil na zem a následne obaja obžalovaní z miesta činu ušli,

2/

obžalovaný L. Š. dňa 11. septembra 2005 o 8,45 hod. v K. na piesočnatej ceste v blízkosti koľajníc po tom, čo D. L. vystúpil z osobného motorového vozidla a vytýkal obvinenému jeho správanie sa k matke, obvinený dvakrát hodil kameňom do hlavy D. L. a vyhrážal sa mu zabitím, čo vzbudilo v poškodenom dôvodnú obavu.

Okresný súd obvinenému L. Š. podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 35 ods. 2 Tr. zák. uložil úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a 8 mesiacov. Podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. ho súd na výkon trestu odňatia slobody zaradil do prvej nápravno-výchovnej skupiny. Súčasne podľa § 72 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. uložil obvinenému ochranné protitoxikomanické liečenie v ústavnej forme.

Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 16. januára 2007, sp. zn. 3To 80/2006, na podklade odvolania podaného prokurátorom, podľa § 258 ods. 1 písm. b/, písm. d/ Trestného zákona č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Trestný poriadok), zrušil napadnutý rozsudok vo výroku v bode 1/ a vo výroku o treste a o ochrannom opatrení týkajúce sa obvineného L. Š.. Podľa § 259 ods. 3 Tr. por. krajský súd ho uznal za vinného zo spáchania:

trestného činu lúpeže vo forme spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 234 ods. 1 Tr. zák. v podstate na tom skutkovom základe, že

dňa 17. mája 2005 v čase okolo 15.30 hod. v K. do obytného domu na M. ulici po predchádzajúcej vzájomnej dohode T. H. fyzicky napadol A. M., nar. X. tak, že keď poškodená prichádzala k domu, v ktorom býva, obvinený Š. ostal na ulici, aby sledoval okolie a v prípade potreby upozornil na prichádzajúce osoby obvineného H., ktorý šiel za poškodenou ku dverám domu a v situácii, keď bola otočená ku dverám, zozadu ju napadol, chytil ju pod krkom a na ústach a následne jej spod pulóvra strhol z krku retiazku zo žltého kovu v hodnote 2 414 Sk, po čom ju sotil na zem a následne obaja obžalovaní z miesta činu ušli,

Krajský súd obvinenému L. Š. podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 35 ods. 2 Tr. zák. aj za trestný čin násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a 8 mesiacov. Podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. ho súd zaradil na výkon trestu odňatia slobody do prvej nápravno-výchovnej skupiny. Súčasne súd obvinenému podľa § 72 ods. 1 písm. b/, ods. 3, ods. 4 Tr. zák. uložil ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.

Podľa § 256 Tr. por. Krajský súd v Nitre odvolanie obvineného L. Š. ako nedôvodné zamietol.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal obvinený prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., totiž že zásadným spôsobom bolo porušené právo na jeho obhajobu a § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený vo svojom dovolaní namietal zásadné porušenie práva na obhajobu v prípravnom konaní aj v konaní pred súdmi prvého a druhého stupňa, ktoré videl v tom, že neboli aplikované niektoré ustanovenia trestného poriadku, ktoré v dovolaní podrobne rozoberal, najmä ustanovenia týkajúce sa povinnej obhajoby. Poukazoval na to, že k skutku boli svedkovia vypočúvaní bez prítomnosti obhajcu, hoci u neho boli splnené podmienky povinnej obhajoby podľa § 36 ods. 1, ods. 3 Tr. por.

Obvinený ďalej v dovolaní podrobne rozoberal skutkový stav zistený okresným a krajským súdom. Poukazoval na to, že jediným priamym dôkazom proti nemu je výpoveď T. H., s ktorým mal údajne spáchať trestný čin lúpeže, pričom súdy sa vôbec nevyporiadali s rozpormi, ktoré vznikli vo výpovediach obvineného a odsúdeného H., ako aj svedka K.. Súčasne namietal spôsob, akým odvolací súd posúdil skutok ustálený prvostupňovým súdom, teda ako trestný čin lúpeže spáchaný formou spolupáchateľstva. Taktiež namietal posúdenie skutku uvedeného v bode 2/ rozsudku okresného súdu, ktorý mal byť podľa jeho názoru posúdený nanajvýš ako priestupok a nie ako trestný čin násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi, nakoľko stupeň nebezpečnosti tohto činu bol pre spoločnosť nepatrný.

Vzhľadom na uvedené obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 16. januára 2007, sp. zn. 3To 80/2006, bol porušený zákon v ustanoveniach § 259 ods. 3 a § 256 zákona č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Trestný zákon) v neprospech obvineného a podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil uvedený rozsudok a prikázal Krajskému súdu v Nitre, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K podanému dovolaniu sa písomne vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Komárno, ktorá dospela k záveru, že nie je daný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., nakoľko v jeho prípade nedošlo k porušeniu práva na obhajobu a argumentácia obvineného spočívala predovšetkým v tom, že súdy nesprávne vyhodnotili dôkazy v jeho neprospech. Rovnako nie je daný ani dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Tento dovolací dôvod je určený k náprave právnych chýb rozhodnutia vo veci samej a nie k preskúmvaniu skutkových zistení, ktorých sa domáha obvinený. Vzhľadom na uvedené navrhuje, aby najvyšší súd uznesením dovolanie obvineného odmietol podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Najvyšší súd ako súd dovolací síce primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), že bolo podané oprávneným procesným subjektom (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.) v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 2 Tr. por.); dospel však k záveru, že nie sú splnené dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. i/ Tr. por.

V dovolaní obvinený namietal, že konaním súdov došlo zásadným spôsobom k porušeniu jeho práva na obhajobu, a to porušením ustanovení o povinnej obhajobe.

Dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je zásadné porušenie práva na obhajobu. Takýmto zásadným porušením by bolo najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe podľa § 36 zákona č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Trestný poriadok), ktoré by mohlo mať konkrétny vplyv na vykonanie jednotlivých úkonov trestného konania smerujúcich k vydaniu rozhodnutí procesnej povahy (napr. rozhodnutie o obmedzení osobnej slobody) alebo meritórneho rozhodnutia. Dôležité sú teda aj konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach.

V uvedenej trestnej veci síce došlo v prípravnom konaní k pochybeniu, keď boli vypočutí svedkovia bez prítomnosti obhajcu obvineného, hoci tu boli splnené podmienky na povinnú obhajobu podľa § 36 ods. 1, ods. 3 zákona č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Trestný zákon). Najvyšší súd sa však stotožňuje s názorom krajského súdu vysloveného v odôvodnení rozsudku zo dňa 16. januára 2007, sp. zn. 3To 80/2006, teda že námietky obvineného týkajúce sa porušenia práva na obhajobu vypočúvaním svedkov bez účasti jeho obhajcu nemožno brať do úvahy, nakoľko po zistení pochybenia bol obvinenému ihneď ustanovený obhajca a svedkovia boli opätovne vypočutí v jeho prítomnosti tak v prípravnom konaní ako aj na súde prvého stupňa.

Nevykonanie dokazovania v rozsahu predpokladanom obvineným a hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvineného, nie je možné uplatniť pod dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. (porušenia práva na obhajobu), ale ide o skrytú formu vyjadrenia záujmu obvineného, aby boli vykonané dôkazy (zistený skutkový stav) v jeho prospech.

Z odôvodnenia dovolania je zrejmé, že obvinený predovšetkým namietal zistený skutkový stav a spôsob, akým súdy prvého a druhého stupňa v napadnutom pôvodnom konaní vyhodnotili vykonané dôkazy v jeho neprospech.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia pričom správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávnych chýb, taxatívne uvedených ako dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. l/ Tr. por. Mimoriadny

opravný prostriedok - dovolanie - neslúži k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa. Správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže posudzovať, pretože nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Námietka nesprávnosti skutkových zistení, námietka proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, nemôže zakladať žiadny z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Nie je možné, s poukazom na dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené. Správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Dovolací súd môže posudzovať len to či súdy na zistený skutkový stav, ktorý je v dovolacom konaní daný a nemenný aplikovali správne ustanovenia trestného zákona.

Najvyšší súd na tomto základe, bez meritórneho preskúmania veci, na neverejnom zasadnutí konštatoval, že je zrejmé nenaplnenie dôvodov dovolania uplatnených obvineným, a preto tento mimoriadny opravný prostriedok podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 12. januára 2011

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Štefan Sekelský

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová